

\ TARTU LINNA JA MAAKONNA TÖÖTLEVA TÖÖSTUSE UURING RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖPROJEKTI AS TRANSFER RAAMES

Hankija
Tartu Linnavalitsus
Raekoja plats 1a, 50089 Tartu

Pakkuja
Civitta Eesti AS
Lõõtsa 8, 11415 Tallinn
Riia 24a, 51010 Tartu

PAKKUMUS

29.03.2022

Lugupeetud Hankija,

Civitta Eesti AS-il on hea meel esitada pakkumus Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse uuringu läbiviimiseks.

Käesolevas pakkumises oleme põhjalikult selgitanud meie poolt välja pakutud metoodika eeliseid ning kavandatud tegevusi ja töö tulemusi.

Uuringu läbiviimiseks oleme kokku pannud neljast liikmest koosneva meeskonna. Uuringumeeskonda juhib ja tegevustes osaleb projektijuht, kellel on nii mitmekülgsed varasemad kogemused sarnaste uuringute juhtimisel kui ka põhjalikud teadmised metoodikatest. Lisaks on meeskonda kaasatud analüütik, kellel on varasemad kogemused andmekogumises ja -analüüsis ning valdkondlikud teadmised talendipoliitikast. Täiendavalt on kaasatud majandusvaldkonna ekspert ja ettevõtetele suunatud Euroopa Liidu toetusmeetmete ekspert.

Oleme veendunud, et pakkumuses esitatud metoodika, tegevuskava ning meeskonna kõrge kompetents tagavad uuringu eesmärkide kvaliteetse ja usaldusväärse saavutamise.

Palume käesolevat pakkumist käsitleda täies ulatuses (v.a. hind) ärisaladusena.

Lugupidamisega,

Pille Kaldmaa
Civitta Eesti AS juhatuse liige

SISUKORD

1. UURINGU TAUST JA EESMÄRK	4
2. UURINGU METOODIKA.....	5
2.1. Etapp I: Ettevalmistavad tegevused.....	6
2.1.1. Avakohtumine	6
2.1.2. Ettevõtete näitajate analüüs	7
2.2. Etapp II: Ankeetküsitlus	7
2.2.1. Ankeetküsitluse läbiviimine	7
2.3. Etapp III: Euroopa Liidu toetusvõimaluste kaardistamine	9
2.3.1. Euroopa Liidu toetusvõimaluste kaardistamine.....	9
2.3.2. Vahearuanne	9
2.4. Etapp IV: Aruteluseminar ettevõtjatega	10
2.4.1. seminar ettevõtjatega	10
2.5. Etapp V: Lõpparuande koostamine.....	10
2.5.1. Lõpparuande koostamine	10
3. AJAKAVA	11
4. MAKSUMUS.....	12
5. PAKKUJA TUTVUSTUS.....	12
5.1. Pakkuja meeskonna tutvustus	13

1. UURINGU TAUST JA EESMÄRK

Tartu maakonnas oli 2021 a Statistikaameti andmetel kokku 1135 töötleva tööstuse ettevõtet, sh 613 asus neist Tartu linnas. Ettevõtete arengut mõjutavad lühi- kui pikas perspektiivis tööjõukriis ning rohe- ja digipöördega kaasnevad muutused.

Töötleva tööstuse tööjõukriisi peamine lahendus vajav probleem on „kriitiline puudujääk tehnikaalade ning tootmise ja töötlemise kõrgharidusega spetsialistidest“¹. Ka oskustöötajate osas on mõõdukas puudujääk (Ibid.). Pikaajaliselt on lahenduseks muuta inseneriharidust vastavaks vajadustele ning tõsta ettevõtete digitaalsete tehnoloogiate ja robotite kasutamist ning automatiseeritust, aga kiiremaks lahenduseks on kasutada välistööjõudu, mille vastu on tööandjatel väga suur huvi (Ibid.). Välistööjõu kasutamise seonduvad omad probleemid:

- kas seadusandlus võimaldab ettevõttele vajalikul hulgal ja palgatasemel välistööjõudu palgata. Praegu on Riigikogus arutlusel välismaalaste seaduse muudatused, mille vastuvõtmisel lihtsustavad välistööjõu värbamise võimalused². Esitatud kolmest ettepanekust on tööstusettevõtetele eriti olulised järgmised: ühe ettepanekuna langeb tippspetsialistide kahekordse keskmise palga nõue pooleteisele ning teise ettepanekuna pikeneb lühiajalise töötamise periood kolmele aastale.
- kas ettevõtte on üldse valmis välistööjõu palkama? Ühelt poolt võib välisriikidest õigete spetsialistide leidmine ja Eestisse elama-tööle meelitamine olla keeruline, teisalt on oluline, et välistöötaja sisseelamist osataks ettevõttes toetada ja teda ka ettevõttes hoida.

Rohe- ja digipööre on oluliste tegevussuundadena ära toodud Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukavas 2021-2035³. Üheks lähiaastate väike ja keskmistele ettevõtete (edaspidi VKE) rahastusinstrumendiks on Taaste ja vastupidavusraha (RRF), mille eesmärgiks on muuhulgas nii digi- kui ka rohepöörde toetamine⁴.

Tartu linnavalitsus (edaspidi LV) soovib läbi viia uuringu, mille eesmärgiks on leida konkreetsed ja rakendatavad soovitused aitamaks kaasa Tartu linnas ja maakonnas tegutsevate töötleva tööstuse (EMTAK C) ettevõtete arengule, sh:

- kaardistada Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse arengutendentsid viimase 5 a jooksul ja erinevate tööstusharude lõikes;
- koostada analüüsitud näitajate põhjal prognoosid järgmiseks 5 aastaks;
- kaardistada tööjõukriisiga seotud väljakutsed ning koguda ettepanekuid, mis aitaksid nende väljakutsetega paremini hakkama saada;
- selgitada välja nimetatud ettevõtete rohe- ja digipöördega seonduvad plaanitavad investeeringud järgmise 5 a jooksul;
- kaardistada järgmise Euroopa Liidu (edaspidi EL) programmiperioodi võimalused VKEdel.

¹ Tulevikuvaade tööjõu ja oskuste vajadusele: töötlev tööstus. Uuringu lühiaruanne, 2020. Loetud aadressil: https://oska.kutsekoda.ee/wp-content/uploads/2018/10/OSKA_Toostus_veebi.pdf

² Valitsus annab menetluse välistööjõu soodustamise ettepanekud. ERR. Loetud aadressil: <https://www.err.ee/1608488555/valitsus-annab-menetluse-valistoojou-soodustamise-ettepanekud>

³ Loetud aadressil: https://www.hm.ee/sites/default/files/htm_taie_arengukava_a4_web.pdf

⁴ Taaste- ja vastupidavusraha. Loetud aadressil: [rrf.ee](https://www.rrf.ee)

2. UURINGU METOODIKA

Lähtudes uuringu eesmärgist on järgnevalt esitatud meie nägemus analüüsi läbiviimiseks kasutatavast metoodikast ja tegevusplaanist. Metoodika ja tegevuskava koostamisel oleme võtnud arvesse Hankija lähteülesandes antud juhiseid ning oma eelnevaid kogemusi analoogsete tööde teostamisel.

Projekti tegevuste paremaks koordineerimiseks ja kvaliteedi tagamiseks oleme hindamise läbiviimise jaganud **viide etappi** (vt Joonis 1), mis aitab paremini järgida tegevusplaani, andmete omavahelisi seoseid ja tagata tulemuste kõrge kvaliteet.

Uuringu soovitud eesmärkide saavutamiseks on meie hinnangul kõige tulemuslikum kombineerida **esmasid ja teiseseid ning kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid andmeid**.

Töö käigus luuakse esmalt (vt joonis 1, uuringu I etapp) Tartu piirkonnas tegutsevate ettevõtjate olulisemate majandusnäitajate analüüsi põhjal olukorra kirjeldus. Samuti alustatakse paralleelselt uuringu III etapi tegevustega, tehes esialgse sissevaate EL toetusmeetmete võimalustesse, mis on üheks oluliseks infoallikaks küsitlusankeedi koostamisel.

Seejärel (uuringu II etapp) viiakse läbi andekogumine Tartu piirkonnas tegutsevate tööste valdkonna ettevõtjate hulgas. Veebipõhine ankeetküsitlus annab võimaluse kaasata võimalikult palju ettevõtjaid, et koguda sisendit erineva tausta ja vajadusega ettevõtjatelt. Küsitluse läbiviimine veebi teel on ettevõtjatele mugav lahendus, mis võimaldab suunata ankeeti õigele ettevõtte esindajale, vastata sobival ajal ning vajadusel vastamist hiljem jätkata.

Uuringu III etapis kaardistatakse teadaolevad EL toetusmeetmed lähtuvast uuritavast sektorist ning tööjõu, digi- ja rohepöördega seotud teemadest, sh suunatakse analüüsil fookus ankeetküsitlusest enam väljakoornud teemadele ja vajadustele. Kuigi suurem osa III etapi tegevusest toimub pärast ankeetküsitluse toimumist, siis esimene ülevaade koostatakse juba I etapi käigus, kui toimuvad ettevalmistavad tegevused. Uuringu III etapi tulemusel valmib uuringu seniste tulemuste esialgse analüüsi tulemusel koostatud vahearuanne.

Uuringu IV etapis koostatakse seni kogutud andmete põhjal esmased tulemused, mida arutatakse läbi ning täiendatakse koostöös ettevõtjatega. Selle jaoks korraldatakse seminar, kus koos ettevõtjatega on võimaliks keskenduda just põhiteemade välja toomisele, ankeetküsitluse tulemusel selgunud asjaolude ja nende põhjuste täpsustamisele ning samuti töö tulemusel selgunud kitsaskohtades ja nende lahendamiseks sobivate EL toetusmeetmete kombineerimisvõimaluste arutamisele.

Viimases, V etapis toimub kõigi eelnevate etappide käigus kogutud andmete süntees ning põhjalik analüüs. Viimase etapi tulemusel valmib lõpparuanne.

JOONIS 1. UURINGU ETAPID JA TEGEVUSED

Alapeatükkides 2.1. kuni 2.5. on täpsemalt kirjeldatud iga etapi tegevusi ja tulemeid. Uuringu lõplik metoodika lepitakse kokku ja kooskõlastatakse Hankijaga avakohtumise raames. Hankija soovil ja vajaduse ilmnemisel on Pakkuja valmis tegema kasutatavasse metoodikasse muudatusi. Kõik muudatused kooskõlastatakse eelnevalt Hankijaga.

METOODILISED PÕHIMÕTTED

Tagamaks uuringu tulemuste kõrget kvaliteeti lähtub pakkuja uuringu teostamisel ja järeldeste ning soovitude tegemisel loogilise voolu ja triangulatsiooni põhimõtetest. Loogilise voolu põhimõte tagab, et uuringuaruanne on loogiliselt üles ehitatud ja ei sisalda ebaolulist informatsiooni. Iga järeldest peab tuginema analüüsile ja iga soovitus peab olema suunatud vähemalt ühele järeldestele.

Triangulatsiooni printsiibi järgimine aitab tagada uuringu tulemuste õigsuse. Kui uuringu läbiviija saab ühest allikast informatsiooni, siis sisaldab see tõenäoliselt mingil määral subjektiivseid elemente. Et subjektiivseid elemente välja filtreerida, on vaja vähemalt ühest teisest allikast saada selle sama teema kohta lisainformatsiooni, mis võib kinnitada, täiendada või eitada esimesest allikast saadud informatsiooni või pakkuda alternatiivset interpreteerimisvõimalust. Juhul kui erinevatest allikatest saadud informatsioon on vastuolus, tuleb analüüsida mõlema leiu kvaliteeti või usaldusväärsust ning vajadusel/võimalusel kasutada täiendavaid allikaid info kogumiseks. Kui erineval viisil kogutud andmed kinnitavad teineteist, on võimalik seda kasutada tõese informatsioonina.

Käesoleva uuringu raames on planeeritud kasutada erinevaid andmekogumise meetodeid ning kaasata erineva taustaga ettevõtjate grupe, mis aitab sama fenomeni eri vaatenurkadest põhjalikult ja igakülgselt käsitleda. Andmekogumine toimub erinevate meetodite ning andmete alusel, kus ankeetküsitluse kõrval kasutatakse kirjalikke dokumente ning kvalitatiivset aruteluseminari. Eri andmekogumise- ja analüüsimeetodite kombineerimine aitab tõsta uuringu usaldusväärsust. Lisaks viiakse uuring läbi mitme isiku poolt ning kasutatakse uurimisküsimusi, mis võimaldavad sama nähtust erinevatest vaatenurkadest käsitleda. Seega on triangulatsiooni tagamiseks kasutatud nii eri uurijaid, teooriaid, andmeid kui ka meetodeid.

2.1. ETAPP I: ETTEVALMISTAVAD TEGEVUSED

Töö esimese etapi eesmärk on täpsustada koos Tellijaga uuringu eesmärgid, lähtekohad, metoodika ja oodatavad tulemused ning koguda esmast juba olemasolevat informatsiooni Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse ettevõtete arenguprognoside-, plaanide ja väljakutsete kohta. Etapi raames toimub avakohtumine ning ettevõtete majandusnäitajate analüüs. Samuti alustatakse III etapi alla kuuluva EL toetusmeetmete kaardistusega.

Etapi tulemusel välmib statistiline ja kirjeldav ülevaade Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse ettevõtete äritegevusest antud piirkonnas. Tulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada, et näitajate muutustele võib olla erinevaid põhjuseid, mida selgitatakse ja tõlgendatakse osaliselt intervjuude käigus, uuringu etapis II.

2.1.1. AVAKOHTUMINE

Enne sisustegevustega alustamist toimub avakohtumine Hankija ja Pakkuja meeskondade vahel. Kohtumise eesmärk on ühtlustada osapoolte nägemused lähteülesandest ning kooskõlastada metoodika ja ootused töö tulemuste osas. Avakohtumise käigus tutvustab Pakkuja oma meeskonda, uuringu läbiviimiseks valitud metoodikat ning tegevus- ja ajakava, mida vajadusel korrigeeritakse koostöös Hankijaga. Lisaks arutatakse avakohtumisel läbi:

- Avakohtumise ajaks koostab Pakkuja uuringu eesmärgist lähtuvad uurimisküsimused, mis vaadatakse koos üle ja vajadusel täpsustatakse.
- Arutatakse kokku milliseid majandusnäitajate andmeid on vajalik taotleda uuringu sihtgrupi (ehk Tartu linnas ja maakonnas tegutsevate töötleva tööstuse ettevõtted) kohta ning kuidas on kõige otstarbekas nende taotlemine korraldada. Käesolevas pakkumises esitatud tegevusplaanis ja

ajakavas oleme arvestanud, et vajalikud majandusaasta andmed saab Hankija ise pärida äriregistrist. Pakkuja ei ole arvestanud täiendava aja ja rahalise kuluga, mis kaasneks kui päringu Äriregistrile esitab Pakkuja. Samas oleme valmis koos Pakkujaga määratlema millise ajaperioodi kohta ning milline andmekoosseis täpsemalt on vajalik, et uuringu eesmärgid saavutada. (vt ka alapunkt 2.1.3)

- Arutatakse ettevõtjate kaasamise võimalusi, sh kuidas koostöös Tellija ja teiste Tartu linna ja maakonna asjakohaste asutustega levitada ankeetküsitluse ja seminaris osalemise kutset ettevõtjatele. Ettevõtete kaasamine eeldab juba varakult head uuringu kommunikatsiooni, mistõttu on oluline läbi arutada, kuidas ja mis kanalite kaudu ettevõtjaid teavitada.
- Lepitakse kokku edasise koostöö põhimõtted kogu projekti vältel (nt infovahetuse kord, vaheetappide tähtsused ning muud administratiivsed küsimused), projekti kontaktisikud Tellija ja uuringu läbiviija poolt.

Avakohtumise toimumiskoht ja -aeg lepitakse kokku paralleelselt hankelepingu sõlmimisega. Avakohtumisel arutatud teemade ja kohtumise tulemuste kohta koostab Pakkuja kokkuvõtte.

2.1.2. ETTEVÕTETE NÄITAJATE ANALÜÜS

Avakohtumise järgselt määratakse koostöös Pakkujaga, millised Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse ettevõtete majandusnäitajaid on vajalik uuringus kasutada. Majandusnäitajaid on vajalik kasutada, et kaardistada Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse arengutendentsid viimase 5 a jooksul ja erinevate tööstusharude lõikes ning tugineda neile uuringu järgmises etapis ankeetküsitluse ettevalmistamisel.

Meie esialgsel hinnangul on vajalik taotleda äriregistrist ettevõtete majandusaasta aruannetest järgmised majandusnäitajad – tegevusala (EMATK 5-kohalise koodi täpsusega), tegevuspiirkond (Tartu linn ja maakond), töötajate arv, keskmine töötasu, käive, ekspordi käive, kasum ja lisandväärtus, investeeringud põhivarasse, investeeringud T&Ase, laenu jms eelneva 5 aasta ehk perioodi 2016 – 2020 kohta. Juhul kui töö läbiviimise ajaplaan nihkub perioodi kui äriregistris on olemas ka 2021. a andmed, siis perioodi 2017 – 2021 kohta.

Pakkuja on arvestanud, et andmepäringu äriregistrisse teeb Hankija. Käesolevas pakkumises ei ole arvestatud lisa aja- ja rahalise kuluga, mis kaasneks kui vastava taotluse teeb Pakkuja. Tuginedes meie varasematele kogemusele on vajalikud andmed võimalik saada nii kohalikul omavalitsusel kui maakondlikul arengukeskusel.

2.2. ETAPP II: ANKEETKÜSITLUS

Uuringu II etapi peamine eesmärk on kaasata Tartu linna ja maakonna ettevõtjad, et koguda neilt laiapõhjaliselt informatsiooni ettevõtjate senist arengut toetavate ja takistavate tegurite ning tulevikuplaanide kohta just tööjõudu, digi- ja rohepööret puudutavates aspektides. Ettevõtjad kaasatakse veebipõhise ankeetküsitluse kaudu, mille eeliseks on võimalik koguda andmeid suurelt hulgalt ja eri taustaga ettevõtjatelt. Lisaks on veebiankeet mugav viis vastajale tagasiside andmiseks.

II etapi tulemused annavad olulist sisendit järgnevate etappide planeerimisel ning vahe- ja lõpparuande koostamisel.

2.2.1. ANKEETKÜSITLUSE LÄBIVIIMINE

VALIMI MOODUSTAMINE

Ankeetküsitluse valimi üldkogumiks on Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse ettevõtted (EMTAK C). Küsitluse valimi koostamisel lähtub pakkuja põhimõttest, et valim oleks piisavalt suur ja järgiks ettevõtete jagunemist tööstusharude lõikes.

Täpsem valimi jagunemine ning olulisemad tunnused, mida jälgida, töötab Pakkuja välja töö käigus, kuna selle koostamiseks on sisendina vaja uuringu I etapis kogutavaid andmeid ja nende põhjal tehtavat ettevõtete äritegevuse ülevaadet. Kvantitatiivse andmekogumise valim moodustatakse ja kooskõlastatakse Tellijaga II etapi alguses.

KÜSIMUSTIKU KOOSTAMINE

Ankeetküsimustiku koostamise aluseks on I etapis sõnastatud uurimisküsimused ja ettevõtete näitajate analüüsi käigus selgunud tulemused. Pakkuja on esialgselt planeerinud, et küsimustik sisaldab küsimusi ettevõtte profiili tuvastamiseks ja erinevaid sisuküsimusi. Sisuküsimuste puhul uuritakse:

- ettevõtte tööjõukriisiga seotud väljakutseid ja kogutakse ettepanekuid, mis aitaksid nende väljakutsetega paremini hakkama saada.
- ettevõtete rohe- ja digipöördega seonduvad plaanitavad investeeringud järgmise 5 a jooksul.
- senised praktikad ja vajadused EL toetusemeetmete kasutamise osas.

Sisuküsimused sisaldavad erinevaid küsimuste tüüpe (sh maatriks, skaala jms). Küsimuste juurde jäetakse ka vabateksti lisamise võimalus, et vastajal on oleks võimalik soovi korral enda vastuseid põhjendada.

Küsimustiku koostamisel peetakse silmas, et kõik oluline info saaks kogutud, kuid samas ei muutuks küsimustik vastaja jaoks liiga pikaks ja koormavaks. Küsimustik koostatakse eesti keeles. Küsimustiku lõplik ülesehitus, konkreetsed küsimused ja nende arv kooskõlastatakse enne läbiviimist Tellijaga.

Küsitluses palutakse vastajal jätta enda emaili aadress, kui soovitakse osaleda uuringu IV etappi planeeritud aruteluseminaril.

KÜSITLUSE LÄBIVIIMINE

Pakkuja hinnangul on kõige otstarbekam viia küsitlus läbi elektroonilises küsitluskeskkonnas veebiküsitlusena. Veebiküsitlus on usaldusväärne ning ei vaja järelkontrolli, sest vastuste laekumist saab jälgida personaliseeritud linkide kaudu reaajajas.

Küsitlusankeet programmeeritakse esmalt elektroonilisse küsitluskeskkonda ning seejärel testitakse. Testimine toimub nii vormi kui sisu osas. Vigade tuvastamisel korrigeeritakse ankeeti. Hankija soovi korral on võimalik edastada testlink, et kontrollida ankeedi vastavust kokkulepitule.

Küsitluse läbiviimiseks kasutab Pakkuja spetsiaalset küsitluste läbiviimiseks mõeldud keskkonda ning kutses osalemiseks ja ankeedi linki levitatakse erinevates elektroonilistes kanalites. Pakkuja on arvestanud, et küsitlusankeedi levitamisel pakub Hankija igakülgset abi ning kaasab selleks võimalusel ka teisi Tartu linna ja maakonna asjakohaseid asutusi või organisatsioone. Näiteks saab küsitlusankeeti levitada Tartu linna ja maakonna valdade veebis ja sotsiaalmeedias, Tartu Ärinõuandla, kohaliku Kaubandus-Tööstuskoja meili listides ja sotsiaalmeedias. Sõltuvalt vastuste laekumisest ja soovitud valimi suuruseni jõudmisest palutakse saata vastavalt vajadusele kuni kaks meeldetuletuskirja. Vajadusel laiendatakse kutse saajate ringi. Küsitluse vastused kogutakse elektroonilisse andmebaasi, mida on võimalik töödelda ja edasises andmeanalüüsis kasutada. Igapäevaselt toimub andmete salvestamine, mis välistab juba kogutud andmete kadumise.

Pakkuja esialgsel hinnangul on vajalik koguda vähemalt 130 vastust, kuid lõplik soovitud valim tunnuste lõikes määratakse projekti käigus. Juhul kui vastajate määr jääb siiski oodatust madalamaks oleme valmis uuringu järgmisesse etappi planeeritud seminaridele kutsuma rohkem ettevõtjaid.

KVANTITATIIVNE ANDMEANALÜÜS

Andmebaasi kogutud küsitluste vastused puhastatakse enne analüüsi läbiviimist. Andmebaas sisaldab tunnuste kirjeldusi ja võimaldab läbi viia ka hilisemaid analüüse. Tulemuste analüüs teostatakse erinevate tööstusharude lõikes ja analüüsitakse ka tervikuna piirkonna töötleva tööstuse ettevõtteid. Analüüsi

tulemused kajastatakse illustratiivsete joonistena ja infotabelitena. Esitatud joonised seletatakse tekstina lahti, rõhutatuna tuuakse välja olulisemad leiud.

2.3. ETAPP III: EUROOPA LIIDU TOETUSVÕIMALUSTE KAARDISTAMINE

Uuringu III etapi eesmärgiks on koguda ja analüüsida olemasolevaid andmeid, et nendele tuginedes koostada esmane ülevaade Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse võimalustest järgmise Euroopa Liidu programmiperioodi raames. Etapi tegevuste ja esialgse ülevaate koostamisega alustatakse paralleelselt I etapi tegevustega, et koguda esmast üldist infot meetmete kohta ning sellest tulenevalt koostada äriregistri andmepäring ning ankeetküsitluse küsimustik. III etapi jooksul täiendatakse EL toetusmeetmete ülevaadet samm-sammult lähtudes eelkõige ankeetküsitluse tulemusel selgunud ettevõtjate vajadustest. Andmed EL toetusvõimaluste kohta kogume peamiselt Civitta ettevõtete rahastamise valdkonna ekspertide teadmiste ja avaliku info põhjal.

III etapi tulemusel valmib valitud asjakohaste meetmete kirjeldav ülevaade ning seni kogutud andmete põhjal koostatud vahearuanne.

2.3.1. EUROOPA LIIDU TOETUSVÕIMALUSTE KAARDISTAMINE

Töötleva tööstuse valdkonna VKEdele suunatud toetusvõimaluste kaardistamiseks kasutatakse pakkuja kasutuses olemasolevaid andmeid, andmeotsingut ja avalikke andmeid. Kuna Pakkuja üheks tegevussuunaks on Eesti ettevõtjatele sh ka VKEdele erinevate EL programmide toetuste taotluse koostamise pakumine, siis on projektmeeskonnal juba olemas teadmised ja kirjeldused enamikest toetusvõimalustest. Antud töö käigus analüüsitakse koos meeskonda kaasatud eksperdiga millised toetusmeetmed sobiksid just tööjõuga ning digi- ja rohepöördega seotud teemadega, vajadusel kogutakse täiendava andmeotsinguga andmeid juurde või täpsustatakse juba olemasolevat infot.

Analüüsi tulemusel valmib esmane ülevaade EL toetusvõimalustest, mille alusel on võimalik sõnastada järgmises etapis ettevõtjatele suunatud ankeetküsitluse teemad. Toetusvõimaluste kaardistust täiendatakse vajadusel töö viimases etapis.

2.3.2. VAHEARUANNE

Esmased uuringu tulemused kirjeldatakse lõpparuande mustandis, mis on aluseks arutelu-seminarile ettevõtjatega. Vahearuanne võtab kokku eelnevate etappide jooksul kogutud andmete esmase analüüsi tulemused ning on seeläbi lõpparuande esmaseks tööversiooniks. Muuhulgas antakse esmane ülevaade:

- majandusaasta aruannete andmete põhjal teostatud ülevaade olemasolevast olukorrast
- piirkonna tööstusettevõtete viimase 5 a arengutendentside analüüsist
- EL toetusvõimaluste esmane kaardistus.

Vahearuande koostamine ja esitamine aitab aegsasti kooskõlastada Tellijaga, millised on Tellija ootused uuringu lõpparuandele ning millised asjaolud tuleks järgnevate etappide jooksul enam tähelepanu alla võtta. Sh on võimalus planeerida täpsemalt teemasid, mis vajavad täiendamist järgmises etapis toimival aruteluseminaril.

Vahearuanne tagab, et töö lõpptulemused vastaksid Tellija ootustele. Vahearuandele tagasiside andmiseks ning edasise tööplaani täpsustamiseks toimub kohtumine Tellijaga.

Hankija on lähteülesandes märkinud, et peale vahearuande esitamist võiks toimuda vahekohtumine Tellijaga, et arutada vahetulemusi. Teeme siinkohal ettepaneku, et vahekohtumine toimuks vahetult pärast vahearuande esitamist.

2.4. ETAPP IV: ARUTELUSEMINAR ETTEVÕTJATEGA

Uuringu neljanda etapi eesmärgiks on aruteluseminari korraldus ja läbiviimine. Aruteluseminari korraldamise juures võetakse arvesse vahekohtumisel antud tagasisidet.

2.4.1. SEMINAR ETTEVÕTJATEGA

Aruteluseminari eesmärk on ühelt poolt tutvustada ja valideerida ettevõtjatele ankeetküsitluse esmaseid tulemusi ning teisalt koguda täiendavat tagasisidet ja ettepanekuid uuringu järelduste kujundamiseks. Seminari formaat võimaldab tekitada eri taustaga ettevõtjate vahel diskussiooni, mis aitab paremini tegelikke vajadusi välja selgitada. Selline seminar tagab, et ettevõtjatele on antud igakülgne võimalus kaasa rääkida ning parandab tulemuste kvaliteeti. Seminari tulemusi võetakse arvesse uuringu lõpptulemuste kujundamisel.

Kokku viiakse läbi üks seminar. Seminarile valitakse osalema nii need, kes avaldasid osalemissoovi ankeetküsitluses kui ka täiendavaid ettevõtjate esindajaid. Seminari kestvuseks on kuni 2 tundi. Juhul kui osalejate arv on suurem kui 12 inimest, siis kasutatakse vestluste elavdamiseks seminari käigus väikseid gruppe, ettevalmistatud töölehti, küsimusi jms.

Seminaril osalejate loetelu pannakse kokku koostöös Tellijaga ning seminari sisuline ja praktiline korraldus lepitakse Tellijaga kokku töö käigus vastavalt selgunud tulemustele. Esialgu oleme planeerinud seminari läbi viia video vahendusel, kasutades Zoom, Miro jm online tööriistu grupiarutelude elavdamiseks.

2.5. ETAPP V: LÕPPARUANDE KOOSTAMINE

Uuringu viimases, viiendas etapis teostatakse põhjalik uuringutulemuste süntees ning valmib kogu analüüsi terviklik aruanne (vastavalt teiega kokkuleppele ppt või doc formaadis).

2.5.1. LÕPPARUANDE KOOSTAMINE

Tuginedes kõigile uuringud kogutud andmetele ja nende analüüsile koostatakse lõpparuanne. Lõpparuanne on struktureeritult ja loogiliselt esitatud uuringu tulemusena valmiva uuringuraporti lõppversioon, mis sisaldab vastuseid kõikidele uurimisküsimustele, sisaldab analüüsil põhinevaid järeldusi.

Lõpparuandes näidatakse Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse ettevõtete:

- arengutendentside kaardistus viimase 5 a jooksul ja erinevate tööstusharude lõikes;
- analüüsitud näitajate ja küsitlusankeedi tulemuste põhjal koostatud hinnangud järgmise 5 a jooksul toimuvateks arenguteks;
- tööjõukriisiga seotud väljakutsete kaardistus ning ettepanekud, mis aitaksid nende väljakutsetega paremini hakkama saada;
- rohe- ja digipöördega seonduvate investeerimisplaanide kaardistus, ajahorisondiga 5 a ning
- järgmise Euroopa Liidu programmiperioodi VKEd e rahastusvõimaluste kaardistus.

Tulemuste kirjeldamisel kasutatakse sobivat graafikat ja muud visuaalset materjali ning tuuakse asjakohaseid näiteid tulemuste paremaks lahti selgitamiseks. Lõpparuande esitatakse korrektses eesti keeles ja struktureeritult ning tekstis on korrektselt viidatud kõikidele uuringus kasutatud allikatele. Ühtset viitamist kasutakse ka uuringus kasutatud tabelite, loetelute ning jooniste puhul.

Lõpparuande esmane versioon esitatakse Hankijale kooskõlastamiseks ning vajadusel toimub Hankija ja Pakkija vahel kohtumine, et arutada milliseid aruande osasid on vajalik täiendada.

3. AJAKAVA

4. MAKSUMUS

Järgnevalt on esitatud Civitta teenuse maksumus uuringu läbi viimiseks etappide kaupa. Esitatud hinnapakumine ei sisalda lisakulusid, mis võivad tekkida registritest ettevõtete andmiste saamisega ega ettevõtjate seminarideks vajalike korralduslike kulusid (nt ruumi rent, kohvilaud jne).

	MAKSUMUS (EUR)
I ETAPP	3 600
II ETAPP	5 280
III ETAPP	2 400
IV ETAPP	2 700
V ETAPP	2 640
MAKSUMUS ILMA KÄIBEMAKSUTA	16 620
KÄIBEMAKS	3 324
MAKSUMUS KOOS KÄIBEMAKSUGA	19 944

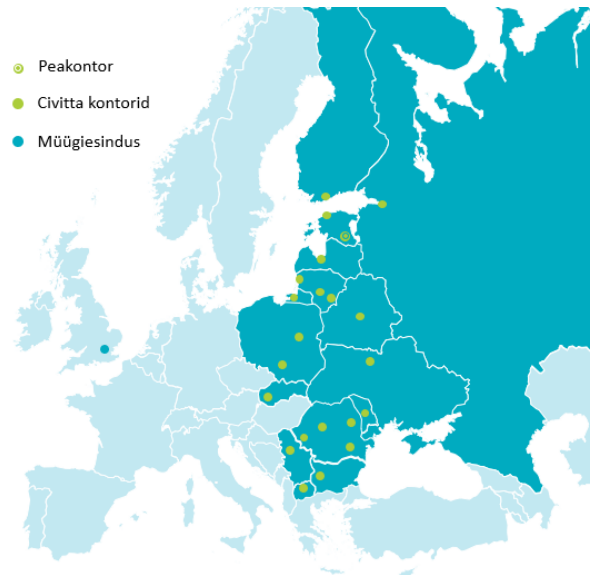
5. PAKKUJA TUTVUSTUS

Civitta kuulub rahvusvaheliselt tegutsevasse konsultatsiooni- ja uuringuettevõtete gruppi, milles töötab rohkem kui 300 inimest. Civitta teenused hõlmavad kogu organisatsiooni strateegilist juhtimisprotsessi. Civitta aitab tuvastada organisatsiooni probleeme ja arenguvõimalusi, viia läbi vajalikke uuringuid ja hindamisi, arendada meeskonna teadmisi ja oskusi, planeerida tegevusi eesmärkide saavutamiseks, leida rahastamisvõimalusi ja viia projektid edukalt ellu.

Civitta uuringute valdkond on suunatud poliitikauuringute, valdkondlike analüüside ja mõjude hindamise läbiviimisele, et usaldusväärse partnerina toetada organisatsioonide otsuste tegemisel. Meie spetsialistidel on enam kui 10 aasta pikkune kogemus uuringute, analüüside ja hindamiste metoodikate koostamises ning läbiviimises. Tänapäevaks on meie püsiklientide hulgas kõik ministeeriumid, mitmed avaliku sektori asutused ja organisatsioonid, juhtivad teadus- ja arendusettevõtted, tööstus- ning teenusettevõtted, kõik suuremad ülikoolid ning olulisemad omavalitsused.

Oma lähenemises uuringu- ja hindamisprojektides seame esmatähtsaks tegevuse mõttekuse ning mõju. Soovime, et meie poolt teostatud tööd aitaksid organisatsioonides või valdkondades ellu viia soovitud muudatusi. Viime kõik projektid läbi tihedas koostöös Tellijaga, et tagada projekti läbiviimise protsessi ja tulemuste vastavus Tellija ootustele. Kõik olulisemad otsustuskohad projektis kooskõlastatakse Tellijaga. Planeerime ja koostame igale projektile meeskonna selliselt, et tagatud oleksid analüüsivast teemast lähtuv kompetents ja teadmised projekti eesmärgi täitmiseks sobilike metoodika koostamisel. Projektimeeskonnas on alati piisav arv liikmeid, et ressursidega oleksid kaetud oleksid kõik planeeritud tegevused.

- ✓ Civitta on Eestis asuva peakontoriga rahvusvaheliselt tegutsev konsultatsiooni-ettevõtete grupp, mille 15s riigis asuvates kontorites töötab rohkem kui 300 inimest.
- ✓ Civitta aitab tuvastada organisatsiooni probleeme ja arenguvõimalusi, viia läbi vajalikke uuringuid ja hindamisi, arendada meeskonna teadmisi ja oskusi, planeerida tegevusi eesmärkide saavutamiseks, leida rahastamisvõimalusi ja viia projektid edukalt ellu. Meil on üle kümne aasta pikkune kogemus uuringute ja analüüside läbiviimisel.
- ✓ Enamik meie seni läbiviidud projekte on sisaldanud erinevaid andmeanalüüse ning struktureeritud ja struktureerimata kujul individuaalsete ja fookusgrupi intervjuude läbiviimist.
- ✓ Meie viimaste aastate tööde hulka kuuluvad mitme mõju analüüside ja hindamisprojektide läbiviimised, nii era- kui avaliku sektori klientidele.

15
RIIKI

23
KONTORIT

300+
TÖÖTAJAT

17M EUR
KÄIVET

Oleme kõrgelt motiveeritud teostama projekti „Tartu linna ja maakonna töötleva tööstuse uuring rahvusvahelise koostööprojekti AS Transfer raames” võttes arvesse uuringu lähteülesande kirjelduses seatud eesmärgi ja antud suuniseid.

5.1. PAKKUJA MEESKONNA TUTVUSTUS

Käesoleva töö läbiviimiseks on Pakkuja kokku pannud **neljast liikmest koosneva meeskonna**.

Meeskonnaliikmed omavad valdkondlikku akadeemilist haridust ning teadmisi nii kvantitatiivsete kui ka kvalitatiivsete uurimismeetodite rakendamises, millele lisanduvad erinevad praktilised kogemused uuringute planeerimises ning läbiviimises, tehnilised oskused ja kogemused analüüsi jaoks olulise informatsiooni kogumiseks, struktureerimiseks ja vormistamiseks.

Töö teostamisel lähtutakse pakkumises kirjeldatud tegevus- ja ajakavast, mille tähtaegselt täies mahus elluviimine eeldab hästi planeeritud sisemist töökorraldust ning projektimeeskonna koordineeritud tegevust. Projekti juhib **projektijuht**, kes kontrollib töö kvaliteeti, tähtaegadest kinnipidamist ning metoodilist lähenemist ning veab andmekogumise ja – analüüsi sisutegevusi. Meeskonna **analüütiku** ülesanne on koostöös projektijuhiga ette valmistada andmekogumine, läbi viia dokumendianalüüs ja küsitlus ning kogutud andmete terviklik analüüs. Lisaks on meeskonda kaasatud **kaks eksperti**, kellest üks vastutab ettevõtluse ja majandusvaldkonna alaste sisuteadmiste ja teine EL toetusmeetmete sisuteadmise eest.

Uuringu käigus tehakse Hankijaga jooksvalt koostööd, et tagada tulemuste vastavus ootustele.

Kõikide meeskonnaliikmete CVd on lisatud meie pakkumisele, kus leiame nende haridusliku tausta, varasemad kogemused ja osalused varasemates projektides. Alljärgnevalt on lühidalt kirjeldatud meeskonnaliikmete varasemaid kogemusi.

REET MARI ROKK (PROJEKTIJUHT)

Reet Mariil on Tallinna Ülikooli sotsiaalteaduste magistrikraad politoloogia erialal ning hetkel on ta omandamas oma teist magistrikraadi ühiskonna ja infoprotsesside analüüsi erialal Tartu Ülikoolis. Reet Marii on uuringute valdkonnas töötanud kokku üle 5 aasta, mille jooksul on tal olnud laialdane kokkupuude uuringuprojektide juhtimise ja teostamisega nii avalikule kui erasektorile. Tänu sellele on ta kokku puutunud väga erinevate valdkondade ja teemadega, alustades elanikkonnaküsitlustest ja brändiuuringutest kuni poliitikameetmete hindamiseni välja. Ta valdab väga hästi erinevaid uurimismeetodeid ning omab kogemust nii kvantitatiivse kui kvalitatiivse andmekogumisega, sealhulgas on tal laiapõhjaline kogemus personaal- kui ka rühmaintervjuude läbiviimisega. Reet Marii tööülesannete hulka kuulub uuringuprojektide juhtimine, meetodikate väljatöötamine, uuringuandmete analüüs ning tulemuste raporteerimine ja visualiseerimine.

KARIN PATUNE (ANALÜÜTIK)

Karin töötab Civitta Eestis vanemkonsultandina. Karinil on ärijuhtimise magistrikraad Tartu Ülikoolist. Karin on töötanud nii avalikus sektoris mitmes organisatsioonis kui ka erasektoris. Enne Civittaga liitumist töötas Karin Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuses, Eestis töötamise võimalusi tutvustava programmi Work in Estonia projektijuhina ja omab seetõttu teadmisi talendipoliitikast. Karini tööülesannete hulka kuulub meetodika väljatöötamises osalemine, uuringuandmete analüüs, tulemuste raporteerimine ja visualiseerimine. Karin on osalenud varasemalt mitmetes uuringuprojektides, muuhulgas näiteks Kolmandatest riikidest pärit välistööjõu töötingimused ja sotsiaalsed õigused Kesk- ja Ida-Euroopa riikides; Välisvõrbamine tööstusettevõtetes.

KADRI AD RAT (EL TOETUSMEETMETE EKSPERT)

Kadri on Civittas ettevõtete rahastamise valdkonna juht. Kadri omandas Tartu Ülikoolis magistrikraadi majandusteaduses, läbides muuhulgas majanduse modelleerimise õppesuuna. Kadril on pikaajaline kogemus erinevate rahastustaotluste koostamisel nii erasektorile kui ka avalikule sektorile. Muuhulgas on Kadri osalenud ka ettevõtte arenguprogrammi taotluste koostamisel ning nõustanud ettevõtteid pikaajaliste strateegiliste plaanide koostamisel. Enam kui kuueaastase töökogemuse käigus on Kadri kokku puutunud erinevate toetusmeetmetega nii rakendamise kui ka poliitikakujunduse tasandil, osaledes näiteks EASI ettevõtlus- ja innovatsioonipoliitika meetmete vahehindamise uuringus.

PIIA VIKS-BINSOL (MAJANDUSVALDKONNA EKSPERT)

Piia töötab Civitta Eestis uuringute ja hindamiste valdkonna juhina. Piial on magistrikraad majanduses Tallinna Tehnikaülikoolist. Piial on varasem 10-aastane töökogemus erinevate analüüsides ja uuringutes läbiviimisel, meetodikate väljatöötamises, valimite koostamises nii analüütiku, vastutava eksperdi kui ka projektijuhina. Varasemalt on Piia juhtinud avalikus sektoris erinevate seadusemuudatuse ettepanekute juures mõjuhindamise meetodikate välja töötamist ning koordineerinud erinevate valdkondade mõjuanalüüse. Alates 2018 aasta algusest on Piia osalenud projektijuhina ja analüütikuna erinevate uuringute ja hindamiste läbiviimises. Näiteks on ta juhtinud finantsvaldkonna, transpordi, tööjõuturu ja ettevõtluskeskkonna aga ka erinevaid sotsiaalvaldkonna uuringuid. Ta on koostanud meetodikaid ning läbi viinud nii kvalitatiivseid kui kvantitatiivseid andmekogumisi, sh suuremahulisi küsitlusi, intervjuusid, juhtinud fookusgrupe ja seminare. Projektijuhina on Piia rolliks olnud projekteerimise juhtimine ja tulemuste kõrge kvaliteedi tagamine.